

ATP-test i packsal och sterilförråd

Sterilteknikerutbildningen 300 YH p, 2018

YrkesAkademin AB

Författare: Maria Kronlöw

Handledare: Maria Hansby

Sammanfattning

Examensarbete/ Steriltekniker, 300 YH poäng vid YrkesAkademin AB, 2018.

Författare: Maria Kronlöw

Antal sidor: 12

Titel: ATP-test i packrum och sterilförråd

Handledare: Maria Hansby

Datum: 2018-12-18

På en Sterilteknisk enhet arbetar man enligt Patientsäkerhetslagen 2010:659 samt SOSFS 2015:10.

Dessa beskriver vikten av korrekt hantering av medicintekniska produkter samt användandet av basala hygienrutiner.

Den steriltekniska enheten består av olika rum, zoner, och hanteringen av produkterna i de olika zonerna är avgörande för att kunna leverera en säker produkt till kunden.

Syftet med denna undersökning är att uppmärksamma eventuella brister i denna hantering, som i slutändan kan resultera i en vårdrelaterad infektion hos patienten.

Detta har gjorts med hjälp av yttest på olika ytor i packrummet samt i sterilförrådet.

Testresultatet visas med hjälp av en Luminometer och mäts i Relative Lights Unit.

Innehållsförteckning	Sida
Bakgrund	4
Syfte och Mål	5
Metod	5
Resultat	6-10
Diskussion	11
Slutledning	11
Källförteckning	12

Bakgrund

Lagar och rutiner

I enlighet med Patientsäkerhetslagen ska personal inom sjukvård arbeta på ett säkert sätt för att undvika vårdskador på patienter. Detta innefattar att personalen, enligt SOSFS 2015:10, tillämpar basala hygienrutiner för att minska risken för kontaminering av instrument och andra produkter som kan komma i kontakt med patienten. Händer är den största orsaken till vårdrelaterade infektioner (VRI) genom att oaksamt röra vid förorenade platser, till exempel ett handtag och sedan tillfälligt kontaminera en patient, eller på en sterilteknisk enhet (STE) ett instrument som är rent.

Arbetet på en sterilteknisk enhet

En STE arbetar med återanvändbara medicintekniska produkter (MTP). MTP används för att behandla och förebygga sjukdom och det är STE som ansvarar för att dessa är säkra både för användare och för patienten.

På en STE finns det olika rum, zoner, och renlighetsgrad. I diskrummet är det orent då det är hit det kontaminerade, det vill säga det använda, godset anländer.

I diskrummet påbörjas processen med att få produkterna fria från smittförande organismer. Här sker två av tre steg mot en säker produkt, nämligen rengöring och desinfektion.

Desinfektion sker oftast i 90 grader i minst 1 minut.

I packrummet där det rena godset hamnar är det viktigt att renlighetsgraden upprätthålls, både på ytor och i ventilationssystem.

Hamnar det rena godset i ett rum som inte följer riktlinjerna blir dessa återigen förorenade och arbetet har skett i onödan. I packrummet kontrolleras och packas produkterna i avsedda, förslutningsbara avdelningsförpackningar.

Sista anhalten innan produkten kan levereras till kund är sterilisering. Detta sker oftast i en ångautoklav där produkterna genomgår en process där de värms upp till 134 grader i minst 3 minuter. Detta för att avdöda sporer. Är inte arbetet innan steriliseringen korrekt utfört och de sjukdomsframkallande mikroorganismerna inte är döda kommer produkterna inte heller att bli sterila. Konsekvensen av detta kan bli katastrof för den drabbade patienten.

I sterilförrådet lagras enheterna tills dess att de behövs. De räknas som sterila inom bäst-före-datum samt hel, obruten förpackning. Produkterna ska förvaras på ett sådant vis att de inte utsätts för solljus, damm eller värme då detta kan påverka på ett negativt sätt.

Syfte och mål

Syftet är att ge inblick och vetskap var det är orent på STE. Efterföljs de städrutiner som enheten har för att motverka kontaminering?

Målet är att visa mängden Relative Lights Unit (RLU) på många olika ställen, inte bara på vanliga s.k. tagställen och instrument, utan även på mindre uppenbara, eventuellt kontaminerade platser.

Metod

Studien utförs med 3M Clean Trace tillsammans med 3M Clean Trace Luminometer.

Metoden som ska användas är Adenosinetriphosphate-test (ATP). Detta är ett yttest som är utformat som en svabb som man stryker på den ytan man vill testa och sedan trycker ner i teströret. Teströret innehåller en vätska som frigör ATP och avläsning kan ske. ATP är en energimolekyl från mikrobiologiska celler och mängden ATP-rester visar en indikation på hur väl genomförd rengöringen är.

Ju mer ATP desto starkare ljus, luminescens, och ökat värde som mäts i RLU, Relative Lights Unit. Mätvärden under 150 RLU ses som godkänt. Värden mellan 151-299 RLU är en gråzon medan värden över 300 RLU är för höga och därmed inte godkända

Studien har baserats på de test som gjorts i packrummet och steriltförrådet på STE i Linköping. Varje testyta har svabbats två gånger för att visa ett rättvist resultat och för att bevisa att resultaten inte är en engångsföreteelse.

Resultat

Av totalt 53 testställen i packrummet är 14 godkända på både test 1 och 2.

I sterilförrådet testades 24 olika platser och 3 är godkända i både test 1 och 2.

Resultaten redovisas i tabellerna nedan. En tabell för inte godkända resultat i respektive rum och en tabell för helt godkända resultat. Godkänt resultat är under 150 RLU.

Ej godkända testresultat i packrum

Svabbad yta	Värde 1 (RLU)	Värde 2 (RLU)
Whiteboardpennor	528	319
Handdesinfektion på packbord	364	189
Touchskärm kopiator	195	476
Korgbricka (1)	441	209
Plåsterask	62	2751
Ställning för papper/plastpåse på rulle	504	311
Lådhandtag	228	242
Arbetstelefon	421	405
Handkrämstubb vid handfatet	603	151
Scanner för godkännande av rent gods	238	847
Vagn för förvaring av lock till containrar	480	189
Vagn för handdiskat (över och under)	1473	403
Vagn för vårdinstrument	632	331
Dörr till sterrad	715	1662
Skåp för reserv/instrument	625	525

Namnad låda vid packbord (2)	401	260
Glasögon (privata)	6580	1009
Tangentbord kontor i packrum	1663	703
Hörselkåpor i "diskbur" (plats för omdisk)	892	184
Handtag diskbur (in- och utsida)	346/393	152/496
Privat mobil i packrum från tre olika personer	295/2743/3043	774/2489/154
Handtag torkskåp	376	1821

Test med godkända resultat i packrum

Svabbad yta	Värde 1 (RLU)	Värde 2 (RLU)
Knappsats svets	94	23
Kontakter	71	66
Hyllplan	66	75
Fack till disklistor	124	140
List på pelare (vid kopiator)	132	93
Handsklåda vid handfat	70	33
Namnad låda vid packbord	104	44
I genomspolsrör	19	15
Indikator till container	42	24
Undersida av container	43	27

Busvagn på vården	118	93
Mjuk borste vid packbord	29	58
Flaskor med olja	97	124
Instrument i skåp	53	28

Ej godkända testresultat i sterilförråd

Svabbad yta	Värde 1 (RLU)	Värde 2 (RLU)
Scanner för frisläppande av sterilt gods	1004	906
Vagn för tunga lyft (3)	312	665
Lagerhyllor för containrar	324	375
Pärm (rygg och flikar)	1056	633
Avlastningsvagn	191	791
Tangentbord	3563	4300
Datormus	460	524
Whiteboardpennor	154	260
Hyllplan med skrivare	187	487
Beskickningsvagn (4)	460	1186
Lista för containerplacering	284	154

Test med godkända resultat i sterilförråd

Svabbad yta	Värde 1	Värde 2
Listor på vägg	116	54
Korgar	18	18
Lysknapp	31	73

1.

2.

3.

4.

Diskussion

Metoden med 3M:s ATP-tester fungerar på ett mycket bra och enkelt sätt. Man får snabbt ett resultat som ger en indikation på hur effektivt rengöringsrutinerna fungerar. Dock måste man vara försiktig så man inte kontaminerar testet, utan se till att arbeta med ordentligt desinficerade händer.

Resultatet på testerna påvisar att städrutiner inte är tillfredställande i varken packrum eller i sterilförrådet. Nedskrivna städrutiner finns på enheten, dock är de inte uppdaterade eller finns lättillgängliga för personalen. De nyanställda blir inte introducerade för dessa nedskrivna rutiner utan lärs upp av personalen.

Hur kan det då komma sig att det praktiskt taget inte är rent någonstans på de ytor som testats i rum där renlighetskraven är mycket höga?

Teorierna är många och dessa är några:

- Ej tillräckligt utbildad personal
- Ny personal lärs upp på fel sätt
- Otillräckligt nerskriva, uppdaterade och otillgängliga rutiner om VAR det ska desinficeras varje dag
- Okunskap om VARFÖR det ska desinficeras

Slutledning

STE på universitetssjukhuset i Linköping tar detta resultat på stort allvar. Jag tror och hoppas att detta kommer medföra nya rutiner, tydliga instruktioner samt krav på utbildning i hygien. Personalen måste även bli medveten om vilka risker som denna brist på rutiner/kunskap kan medföra.

Enhetschefen fick ta del av testresultaten när dessa visade sig inte vara tillfredställande. Redan innan detta arbete hunnit bli klart genomförs en webutbildning i vårdrelaterade infektioner.

Källhänvisning

<https://patientsakerhet.socialstyrelsen.se/om-patientsakerhet/centrala-lagar-och-foreskrifter/patientsakerhetslagen> 2018-08-25

<http://www.socialstyrelsen.se/sosfs/2015-10> 2018-09-05

<https://iwab.se/20.0.0.0/2129/22cddc4b420166c3fd2721ab15a69989.pdf> 2018-12-06

Tack till Pernilla Bergqvist på 3M som sponsrade med ATP-test.